

Skolsamverkan

Handledning för föreningar att samverka med
skolan

Föreningslyftet Göteborg

Skolsamverkan i Göteborg - Inledning	3
Förskola och lågstadiet - Lek och Rörelse	4
Mellanstadiet - Fotbollslek	4
Högstadiet - Fotboll i skolan	4
Rastverksamhet	5
Checklista för att komma igång!	5
Beskrivning av två verksamheter	7
Lista över föreningar och skolor som samverkar	9
Läs mer om skolsamverkan...	9

Skolsamverkan i Göteborg - Inledning

Idag ser vi att barn och ungdomar sitter stilla allt mer. Ämnet Idrott och Hälsa i skolan har under senare år dessutom minskat i undervisningstimmar. För att skapa möjlighet till mer fysisk aktivitet på dagarna för våra barn och ungdomar har en rad olika föreningar startat ett samarbete och samverkan med skolan.

Utöver ovanstående folkhälsoperspektiv, vilket innebär att vi vill att våra barn och ungdomar rör på sig mer för att leva ett friskare liv, kan skolsamverkan dessutom fungera som nyrekrytering och återrekrytering av medlemmar. För föreningarnas aktiva medlemmar kan skolsamverkan innebära en bra möjlighet att träna mer och bättre i sitt närområde istället för att söka sig till andra föreningar som erbjuder fler träningstillfällen.

Det är ingen hemlighet att våra idrottsanläggningar står tomma på dagtid och många föreningar vill skapa ett mer levande klubbhus och mer spontanidrott på sina planer. Genom att skola och förening samverkar kan vi dra nytta av varandras faciliteter och kompetens för att skapa bra förutsättningar för en aktivare fritid för våra barn och ungdomar.

I det här dokumentet har vi valt att fokusera på skolsamverkan i förskolan och upp till årskurs 9.

Förskola och lågstadiet - Lek och Rörelse

I de här åldrarna är skoldagen förhållandevis kort. Det betyder att många barn, efter att skolan är slut vid lunchtid, går på fritids. Här ser vi i föreningslivet stora möjligheter att exempelvis erbjuda fritidsverksamhet i våra klubbstugor.

För att kunna bedriva fritidsverksamhet krävs det personal som tar hand om barnen. Dessutom behöver barnen äta mellanmål under eftermiddagen. Den personal som ska ta hand om barnen i klubbstugan och ute på planen behöver samordna med skolans personal och anordna upphämtning. Barnen kan/bör inte gå själva mellan skolan och klubbstugan.

Vi ser framför oss att föreningen erbjuder fritidsverksamhet 1-2 dagar/veckan.

Mellanstadiet - Fotbollslek

När barnen börjar mellanstadiet blir dagarna längre och tiden på fritids blir kortare. Dessutom börjar många barn att gå hem själva efter det att skoldagen är slut. Här tror vi att föreningslivet behöver ta klivet innanför skolans väggar och/eller erbjuda verksamhet i direkt anslutning till det att skolan slutar.

För att kunna bedriva verksamhet under skoldagen kan föreningen erbjuda sig att arrangera träning under Elevens-val. Eleverna får då möjligheten att välja fotboll/idrott som sitt Elevens-val.

För att kunna bedriva verksamhet i direkt anslutning till det att skolan slutar behöver föreningen personal som tar emot barnen vid klubbstugan. Samverkan med skolan skulle kunna vara att barnen äter sitt mellanmål på skolans fritids innan de går till klubbstugan eller att föreningen erbjuder ett mellanmål i klubbstugan.

Här skulle föreningens äldre barn/ungdomar kunna driva träningen ute på planen medan en vuxen övervakar och hjälper till med det eventuella mellanmålet. Vi rekommenderar att ledarna som är med har genomgått fortbildning/workshop/tränarutbildning för att kunna ta hand om barnen på ett bra sätt.

Högstadiet - Fotboll i skolan

Under tiden på högstadiet är det ganska ovanligt att eleverna tar sig ut och leker och fysiskt aktiverar sig. Därför ser vi att eleverna bör erbjudas mer strukturerade former för fysisk aktivitet. Barn i de här åldrarna är dessutom mer mottagliga för organiserad träning. Som exempel erbjuder Svenska Fotbollsförbundet ett koncept för fotboll på högstadiet. Där rekommenderas att tiden till träning och teori tas ifrån Elevens-val. Konceptet innehåller dessutom ett kursmaterial som går att köpa via SISU.

I Göteborg finns ett flertal certifierade skolor som driver s.k fotbollsprofiler. För att bli certifierad krävs det att ledaren är utbildad enligt SvFFs tränarstege och att profilen jobbar efter, och förser eleverna med kursmaterialet.

Andra föreningar i Göteborg har erbjudit eleverna möjligheten att träna på morgonen innan skoltid där föreningen också ordnat med frukost efter träningen.

Rastverksamhet

Många skolor förser sina elever med digitala verktyg i form av surfplattor och datorer. Dessutom har många barn tillgång till en smartphone. Det är ganska vanligt att elever blir kvar inomhus under raster med sina digitala verktyg för att spela spel eller aktivera sig i socialamedier. I förskolan, lågstadiet och mellanstadiet kan det hända att skolan har som ordningsregler att man är ute på rasten. Äldre barn i skolan brukar tillåtas att vara inne.

Här ser vi att föreningslivet kan erbjuda skolan material i form av bollar, småmål osv. Hjälpskolan att skapa en idrottskultur!

Matris - Skolsamverkan

		Skoltid	Eftermiddag
Gymnasiet	NIU/Profil	NIU - Elitförberedande Profil - Ambitionsinriktat	-
7-9	Fotboll i skolan	SvFFs modell för fotboll på högstadiet. 1h praktik och teori/vecka.	Spontanfotboll Vuxen som tar emot och öppnar klubbstuga och plockar fram material.
4-6	Fotbollslek	Fotbollsinspirerad lek och teknikträning för alla elever som vill. 1h/vecka	Eftermiddagsträning Organiserad träning som leds av äldre medlemmar (15-18år).
F-Åk3	Lek & Rörelse	Rörelse på skoltid för alla elever. 2ggr/vecka	Fotbollsfrutids Drivs i föreningen tillsammans med fritidspersonal.

Checklista för att komma igång!

Vilka skolor finns i närområdet?

- Undersök vilka åldersspann som finns på de olika skolorna. Det geografiska avståndet mellan skolan och klubbstugan påverkar hur verksamheten kan utformas.

När ska vi börja?

- Planera i god tid och försök komma igång i samband med ett nytt läsår. Tänk på att rektorer och annan skolpersonal planerar och beslutar om hösten en bra bit innan sommarlovet.

Vem tar kontakten med skolan?

- Viktigt att föreningen utser en person som driver samverkan med skolan. Kanske finns det någon förälder i föreningen som jobbar på skolan.

Vilka kostnader kommer verksamheten att ha?

- Arvoden, mellanmål, material, plantider osv.

Hur ska verksamheten finansieras? (SISU, Kommun, Skola, Förening)

- Det finns bidrag att söka via SISU som är avsedda för skolsamverkan med ändamål att rekrytera medlemmar till föreningen. Dessutom kan det vara så att kommunen har medel att söka. De skolor i Göteborg som bedriver fotbollsprofil på högstadiet finansieras instruktörens lön av skolan.

Skol-IF

Skolidrottsföreningen är barn- och ungdomars egen förening. Här sitter de i styrelsen och tar beslut om föreningens aktiviteter och inriktning och här är de själva aktivitetsledare. Skolidrottsförbundet i Sverige samlar omkring 1 300 skolidrottsföreningar.

Att som förening bli medlem i Skolidrottsförbundet innebär att den och medlemmar är en del av den svenska idrottsrörelsen genom ett medlemskap också i Riksidrottsförbundet. Föreningen kan då bland annat söka LOK-stöd, Idrottslyftsbidrag och ta del av andra förmåner som man har som medlem i Riksidrottsförbundet och Skolidrottsförbundet.

Genom att föreningen blir medlem i det nationella förbundet, Skolidrottsförbundet, tilldelas den också medlemskap i det distriktsförbund där föreningen geografiskt hör hemma. En förening kan inte vara medlem endast i ett distriktsförbund eftersom medlemskapet är kopplat till det nationella Skolidrottsförbundet och distriktet endast är en regional del av det förbundet.

LOK-stöd

LOK-stöd står för lokalt aktivitetsstöd och kan sökas hos såväl staten som kommunen. På denna sida beskrivs enbart det statliga LOK-stödet. För det kommunala LOK-stödet skiljer sig reglerna från kommun till kommun.

För att föreningen ska ha rätt att ansöka om LOK-stöd ska den vara medlem i ett specialidrottsförbund som är anslutet till RF, till exempel Skolidrottsförbundet.

Aktiviteter under skoltid

Många skol-IF håller aktiviteter för sina medlemmar under den tid då medlemmarna går i skolan eller på fritids (härefter kallar vi det skoltid). Det finns ingen regel i RF:s föreskrifter som innebär att en förening inte kan söka LOK-stöd för aktiviteter som genomförs under skoltid men det finns en del saker som föreningen behöver tänka på för att LOK-stöd ska beviljas.

Ledare

Det måste vara skol-IF, och inte skolan eller fritids, som arrangerar aktiviteten. För att avgöra detta tittar LOK-stödsgruppen till exempel på vem som leder aktiviteten. Aktiviteten kommer med största sannolikhet inte att beviljas LOK-stöd om ledaren är en lärare, fritidspedagog eller annan person anställd på skolan som gör detta på sin arbetstid. Se därför till att utbilda era medlemmar i Unga leder unga så att de kan vara aktivitetsledare för de yngre. För att LOK-stöd ska beviljas måste minst en av ledarna vara minst 13 år fyllda.

Ledighetsansökan

Det finns ingen regel som säger att medlemmen måste vara utskrivna från skolan eller fritids när den deltar på skol-IF:s aktiviteter för att LOK-stöd ska beviljas för deltagaren. Det finns dock inte någon praxis kring denna fråga än då dessa föreskrifter är nya sedan 1 januari 2014. Vi rekommenderar därför att ni uppmanar era medlemmar att ansöka om ledighet för den tid som medlemmen ska delta på föreningens aktivitet för att vara på säkra sidan. Medlemmen kan lämna in en blankett för en längre period så det är inte nödvändigt att ha en blankett för varje tillfälle. Det är till exempel okej att kunna visa en ledighetsansökan där medlemmen ansökt om ledighet varje torsdag klockan 15-16 under vårterminen 2014.

Här finns en mall/ett exempel på ledighetsansökan från fritidsverksamhet som ni gärna får använda er av.

Exempel

Emelie och Viktor, 14 år gamla, är medlemmar i Byskolans IF och håller varje torsdag mellan klockan 15.00-16.00 aktiviteten "Hinderbanan" för föreningens medlemmar. Alla deltagare har ansökt om och beviljats ledighet från skola/fritids för denna tid på torsdagar hela terminen och varje tillfälle är 20 deltagare med på aktiviteten. Varje tillfälle börjar och avslutar de med gemensamma samlingar.

När terminen är slut ansöker Emelie och Viktor om LOK-stöd via föreningens Idrottonlinesida. De har då hunnit med att ha 15 tillfällen.

Ledarstöd = 15 tillfällen x 24 kr = 360 kr

Ytterligare ledarstöd (då de är fler än en ledare) = 15 tillfällen x 6 kr = 90 kr

Deltagarstöd = 15 tillfällen x 20 deltagare x 8 kr = 2400 kr

Summa: 2850 kr är alltså hur mycket LOK-stöd de kan ansöka om för aktiviteten under denna termin.

Beskrivning av två verksamheter

Öckerö IF

Föreningen anordnar träning en timme på måndag morgon (08.10-09.10) när högstadieläverna från Brattebergsskolan har sovning. Skolan bidrar med två lärare som finns med under träning. Föreningen har dessutom ordnat med två instruktörer som driver träningen samt en kanslist som serverar frukost efter träningen.

Utöver morgonträning har Brattebergsskolan fotboll som elevens-val på onsdagar. Under de passen är gymnastikläraren ansvarig för genomförandet. Under de senaste månaderna har många ensamkommande flyktingbarn varit med. Därför har föreningen förstärkt med två ledare under de passen.

För elever som går i årskurs 4-6 erbjuds träning kl. 15.30-16.30 på onsdagar. Innan träningen serveras mellanmål för barnen. Ledarresursen till träningarna är egna medlemmar i 16-17 års åldern. Alla elever från skolor i kommunen är välkomna.

Öckerö IF ordnar också med läxhjälp. På tisdagar och torsdagar kommer lärare från skolan för att hjälpa till och föreningen ordnar med lokal och mat.

"Sportis" - Samverkan mellan flera idrotter och skolor

Sju idrottsföreningar i Öckerö kommun samarbetar med flertalet skolor under arbetsnamnet, Sportis. Sportis inriktar sig på barn 7-9år. Syftet med Sportis är att ge skolbarnen en chans att gratis testa på tennis, innebandy, dans, bordtennis, bowling, handboll, friidrott och fotboll under ledning av duktiga och utbildade ledare. Alla barn i de aktuella åldrarna är välkomna oavsett om de deltar i skolans fritidsverksamhet eller inte.

Varför vill föreningarna och skolan göra detta? Tanken med Sportis är att idrottsrörelsen tillsammans med fritidsverksamheten ska ge barnen möjlighet att i tidig ålder prova på de olika aktiviteter kommunen erbjuder.

Under åtta vardagseftermiddagar får varje 7-, 8- och 9-åring på Hönö och Fotö chansen att följa med sin fritidspedagog eller förälder till den lokal eller arena där idrotten bedrivs. Mellanmål erbjuds i samband med aktiviteterna och då finns det också tillfälle för samtal och uppföljning.

Fässbergs IF - Eftermiddagsverksamhet

Föreningen anordnar frivillig spontanfotboll för åk 0-3. Under en timme när fritids kommer igång samlar vi ihop de barn som vill vara med på vår eftermiddagsverksamhet där vi delar upp i två lag och låter barnen under lekfulla former spela fotboll. Vi delar även upp dom i ålder där de yngsta för vara är en grupp och där de äldre barnen kommer efter. Skolan bidrar med en fritidspedagog för de yngsta barnen som finns med under eftermiddagsverksamheten. För de äldre barnen är fritidspedagogen med till en början men ju längre terminen går är barnen både mer självständiga och fritidspedagogen behöver inte leda dom till verksamheten. Vi har ledare som är yngre ledare i våra ålderslag eller A-lags spelare som vill ha ett extra jobb.

För elever som går i årskurs 4-6 erbjuds träning på minst en timma på eftermiddagen. Vi erbjuder även spontanfotboll som vi gör för åk 0-3. Vi erbjuder dom i olika åldersgrupper och olika längd beroende på efterfrågan. Denna efterfrågan ser vi över med fritidsverksamhet som ligger i närområdet samt att vi utvärderar det tidigt under skolstarten. Vi har ledare som är yngre ledare i våra ålderslag eller A-lags spelare som vill ha ett extra jobb.

Fässbergs IF - Aktiviteter under skoltid

På skoltid har föreningen på tre olika skolor erbjudit "lek och rörelse" på skoltid. Tillsammans med schemaläggare hitta luckor i elevernas schema för att Åk 0-6 erbjuda 20-40 min "lek och rörelse" på skoltid. Vi har även sett vinning att vid stora skolklasser delat upp klassen i två delar på en lektion. Det gör att läraren har halvklass medan vi aktiverar den andra halvklassen. Lek och rörelse-passen skall vara prestationsfria lekbaserade pass där barnen får leka under organiserade former. Tillsammans med idrottsläraren utvärderar vi och utvecklar lekarna. Det gör att många lekar lär dom sig på "lek och rörelse" för att sedan ha på idrottslektionerna och vice versa. Pedagogerna är oftast med för eleverna från Åk 0-3 där de själva styr schemat medan åk 4-6 är man själv med gruppen som ledare. Vi har ledare som är yngre ledare i våra ålderslag eller A-lags spelare som vill ha ett extra jobb.

Landvetter Fotboll - Fotbollsprofil med skolan som huvudman

Vårterminen 2014 startade skolan ett pilotprojekt kallat "Fotbollsprofilen". Dåvarande elever i årskurs 8 erbjöds möjligheten att ingå i projektet. När vårterminen led mot sitt slut fick eleverna möjligheten att utvärdera arbetet. Utvärderingen visade positiva resultat och eleverna var väldigt positiva till en fortsättning för Fotbollsprofilen. Sedan höstterminen 2014 erbjuds alla skolans elever i årskurs 7-9 möjligheten att ingå i Fotbollsprofilen. Skolan är huvudman för profilen vilket bland annat innebär att instruktören är anställd av skolan. Undervisningstiden till profilen tas från Elevens-val. För att hinna med att träna, duscha och äta frukost startar träningen 07.30. Frukost servas i skolans matsal.

"Syftet med Fotbollsprofilen är att möta elevernas brinnande intresse för fotboll. I ett samhälle där spontanidrotten inte längre är lika självklar krävs initiativ av skolan och föreningarna att stimulera barn och ungdomar till mer fysisk aktivitet." - Utdrag ur profilens verksamhetsidé.

I utbildningen ingår en fotbollsträning och ett teoripass varje vecka. Eleverna erbjuds också möjligheten att delta i ett frivilligt träningspass varje vecka. I samarbete med ortens två fotbollsföreningar, Landvetter IS och Landvetter IF, bedrivs praktiken på Landvetter IP i nära anslutning till skolan. deltar skolan i diverse skolturneringar och arrangerar träningsturneringar i samverkan med andra skolor med liknande verksamhet.

Utbildningsplanen som profilen använder är inspirerad av Svenska Fotbollförbundets "Fotboll i grundskolan" och Göteborgs Fotbollförbunds spelarutbildningsmatris. Därav är skolans profil certifierad av SvFF och GFF.

Lista över föreningar och skolor som samverkar

Förening	Skola	Utsträckning	Kontaktperson
Azalea BK	Karl Johan skolan Freinetskolan	Förskola-åk3 Årskurs 1-4	Leif Skoog
Finlandia Pallo AIF	Glöstorpskolan Tångensskolan	Årskurs 7-9 Årskurs 1-6	Martin Gustafson
Fässbergs IF	Glasbergsskolan Katrinebergsskolan Rävekärsskolan	Förskola-åk6	Rolando Moncada Escobar
Hisingsbacka FC	Brunnsboskolan Backaskolan	Förskola-åk9 Årskurs 1-5	Leif Sjöqvist
Hönö IS, Hönö TS, Hönö Bowlers BK, Öckerö IF, Nordic Wellness, Öckerö IBK	Bergagårdsskolan Betelskolan Fotö skola Hedens skola	Förskola-åk3	Berndt Olofsson
IF Angered United	Bläseboskolan Emmaskolan Eriksboskolan Vättleskolan	Förskola-åk3	David Ahlgrand
IFK Göteborg	Änglagårdsskolan	Årskurs 4-9	Roger Gustafsson
IF Väster	Önneredsskolan	Årskurs 7-8	Tobias Christensson
IF Warta	Ryaskolan	Årskurs 7-9	Roberto Fortez da Cruz
Landvetter Fotboll	Önnerödsskolan	Årskurs 4-9	Fredrik Ahlstrand
Lerums IS	Torpskolan Rydsbergsskolan		Magnus Zackrisson
Lindome GIF	Almåsskolan Skånhallaskolan Sinntorpskolan	Årskurs 4-9 Förskola-åk9 Förskola-åk9	Björn Andersson
Qviding FIF	Skårskolan Nya Lundensskolan	Förskola-åk6 Årskurs 7-9	Henrik Stiernstrand
Sandarna BK	Sannaskolan	Årskurs 6-9	Gunilla Bergström
Älvsborgs FF	Engelskaskolan	Förskola-åk4	Peter Westlund
Älvängens IK	Madensskolan	Årskurs 1-4	Ulf Parinder
Öckerö IF	Brattebergsskolan	Årskurs 4-9	Andreas Simonsson

Läs mer om skolsamverkan...

Svenskidrott.se

<http://www.svenskidrott.se/Ekonomisktstod/Idrottslyftet/Prioriteradeomraden/Skolsamverkan/>

Idrottslyftet

http://www.svenskidrott.se/ImageVaultFiles/id_34766/cf_394/skolan_idrottslyftet.PDF

Fotboll i grundskolan (SvFF)

<http://fogis.se/fotboll-i-skolan/fotboll-i-grundskolan/>